

Kamerik & Kockengen

Het is al weer een tijdje geleden dat de laatste nieuwsbrief uit kwam. Maar dit betekent niet dat er niets is gebeurd. Afgelopen oktober heeft het algemeen bestuur de nieuwe peilen en het projectplan voor de polder Oud-Kamerik goedgekeurd. In deze nieuwsbrief kunt u onder meer lezen wat dat betekent voor de uitvoering van maatregelen in deze polder. En de nieuwe bestuurder voor het westelijk gebied, Jan Kromwijk, heeft een eigen visie op het waterbeheer in veenweidegebieden. In deze nieuwsbrief een eerste kennismaking.



HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Even voorstellen: Jan Kromwijk, hoogheemraad

Jan Kromwijk is in april vorig jaar aangetreden als nieuwe hoogheemraad. Net als zijn voorganger Elie Miltenburg heeft hij het watergebiedsplan Kamerik & Kockengen in zijn portefeuille. Voorheen was Jan vier jaar lid van de CDA-fractie in het algemeen waterschapsbestuur, wethouder in IJsselstein en bestuurder bij de LTO. Tot 2003 verdiende hij de kost met een melkveebedrijf. Sinds die tijd is hij eigenaar van horeca- en recreatie-onderneming Marnemunde, gelegen langs de Hollandse IJssel.



'Het is voor mij een uitdaging om het watergebiedsplan Kamerik & Kockengen bestuurlijk in goede banen te leiden. De afgelopen jaren heeft de uitvoering van het plan sterke vertraging opgelopen en zijn de kosten fors gestegen. Daar vallen diverse oorzaken voor aan te wijzen. Zo heeft het waterschap relatief veel verantwoordelijkheid op zich genomen en is gekozen voor het principe om alles in het gebied te regelen op basis van vrijwilligheid. Dit heeft geleid tot een omvangrijke opgave voor het waterschap en vaak lange onderhandelingen. Uiteindelijk blijkt het niet mogelijk om ieders wensen volledig te vervullen en

ervaren we soms tegenstelling tussen het algemene en het individuele belang.

Door de vertraging en nog steeds lopende onderhandelingen hebben we nog nergens in het gebied nieuwe peilen in kunnen stellen. Een ongewenste situatie, waar ik graag op korte termijn verandering in wil brengen. Samen met het algemeen bestuur en de ambtelijke organisatie ben ik aan het nadenken over een aanpak die moet leiden tot minder vertraging en het voorkomen van verdere kostenstijging. Op de eerste plaats zou ik een grens willen stellen aan het onderhandelen op basis van vrijwilligheid. Het kan niet zo zijn dat een enkeling een gebiedsinrichting tegen kan houden of als laatste in de 'onderhandelingsrij' meer eisen krijgt ingewilligd dan zijn voorgangers. Verder vind ik dat het waterschap zich moet herbezinnen op zijn verantwoordelijkheden. Dit kan betekenen dat de particulier in de toekomst meer zaken voor eigen rekening dient te nemen. Bij diverse gelegenheden zal ik met u het gesprek aangaan over mijn visie. Ik nodig iedereen van harte uit om mee te denken!



Peter Hesen: project-beheerder vanaf april

Sinds april 2013 is Peter Hesen algemeen projectbeheerder voor het watergebiedsplan (inclusief de polder Oud-Kamerik), als opvolger van Astrid van Veldhoven. Voorheen was Peter projectbeheerder voor het watergebiedsplan Linschoterwaard (ten zuiden van Woerden) en projectmanager bij de Dienst Landelijk Gebied. Als projectbeheerder is hij eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het watergebiedsplan, de communicatie met de streek en de projectbewaking. De contactgegevens van Peter vindt u onderaan p.4 van deze nieuwsbrief.



Vispassage

Peilbesluit en projectplan Oud-Kamerik goedgekeurd

Vanwege de continu dalende bodem kan landbouw in de polder Oud-Kamerik alleen blijven bestaan als het waterpeil in dezelfde mate wordt verlaagd. Voor panden met kwetsbare fundering, (weg-) infrastructuur en keringen is het juist beter als het waterpeil niet daalt. Verder zijn alle partijen in de polder gediend met goede aan- en afvoer van water en een ecologisch gezond watersysteem.

In 2009 heeft het waterschap een uitwerking van het watergebiedsplan ontwikkeld die zoveel mogelijk tegemoet komt aan al deze wensen. Essentieel in de uitwerking

is een zone aan weerszijden van de Van Teylingenweg waar het huidige waterpeil gehandhaafd blijft. Hoewel deze strook vooral bekend is als de collectieve hoogwatervoorziening voor de lintbebouwing heeft hij ook een belangrijke functie in de aanvoer van water naar de rest van de polder. Vanuit het hoger gelegen peilgebied rond de Van Teylingenweg kan het water namelijk gemakkelijk naar het landbouwgebied stromen. De afvoer van water vindt plaats via twee brede watergangen, één in het oosten van de polder en één in het westen. Deze vaarten kunnen het water eenvoudig lozen op de nog lager

gelegen van oost naar west lopende maalvliet die het water afvoert naar het gemaal Oud-Kamerik.

In 2011 is gestart met de werkzaamheden, maar vanwege protesten uit het gebied zijn deze begin 2012 stilgelegd. Na een uitgebreid gebiedsproces en onderzoek naar de fundering van alle panden langs de van Teylingenweg is voor de polder Oud-Kamerik een nieuw peilbesluit en projectplan opgesteld. Nieuw in het plan is onder meer een aquaduct waarmee de Kamerikse wetering wordt geleid over de van oost naar west lopende maalvliet (was er eerst onderdoor met een sifon). Dit garandeert het doorzicht en de doorvaarbaarheid van de wetering. Ook is een groot aantal peilscheidingsconstructies voor het peilgebied langs de Van Teylingenweg omgezet van (brede) stobbendam naar (smalle en lagere) damwandconstructies. Hiermee blijven de open zichtlijnen van de sloten zoveel mogelijk gewaarborgd. Tevens is besloten drie nieuwe stuwen in de polder te voorzien van vispassages.

Afgelopen oktober heeft het algemeen bestuur van het waterschap de nieuwe peilen en het projectplan voor de polder Oud-Kamerik goedgekeurd.

Informatiebord start aanleg hoogwatervoorziening



Werk aan de winkel in Oud-Kamerik

Uitvoering van de maatregelen uit het projectplan Oud-Kamerik vindt plaats in de periode 2014-2015. De werkzaamheden worden gefaseerd uitgevoerd, waarbij de aan- en afvoer van water gewaarborgd blijft. Uitgangspunt is verder dat alle panden en percelen in het gebied (vrijwel) continu bereikbaar zijn. Nieuwe peilen worden ingesteld zo gauw dit mogelijk is. In het eerste jaar is sprake van een versnelde peilverlaging met drie tot vijf centimeter, vervolgens jaarlijks drie centimeter totdat het gewenste peil is bereikt ('peilfaserings'). Daarna laat het waterschap het peil dalen met dezelfde snelheid als

de gemiddelde bodemdaling ('peilindexatie'). Een lager peil in het landbouwgebied betekent overigens dat eigenaren de sloten dienen te verdiepen tot 60 centimeter ten opzichte van het schouwpeil.

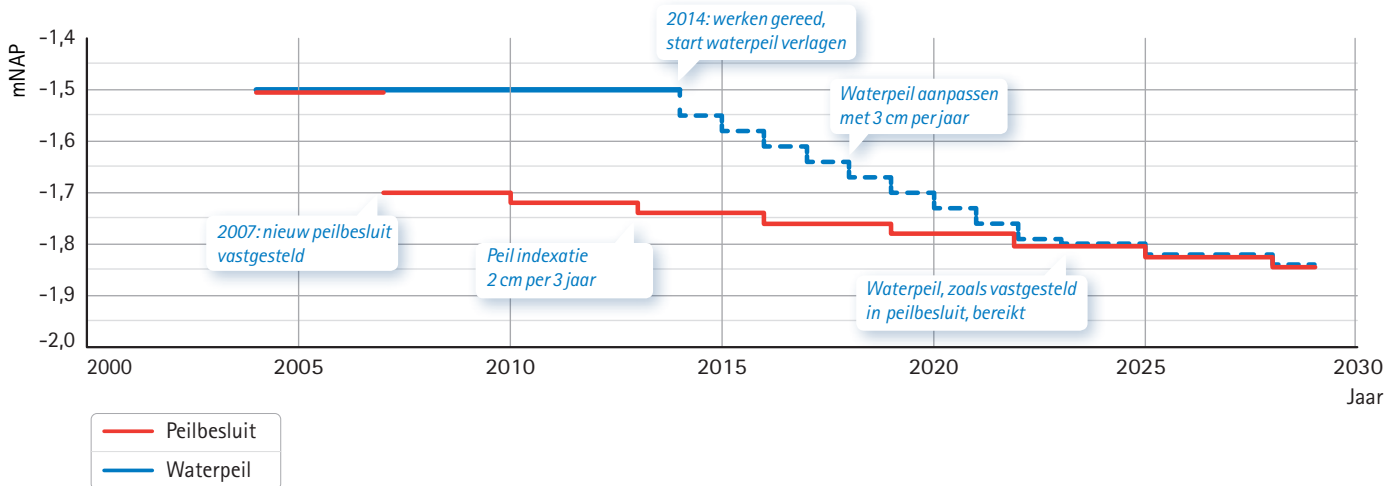
In sommige gevallen zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt met eigenaren over de inrichting van het watersysteem. Op die plekken zal de aannemer voorlopig geen werkzaamheden uitvoeren.

Qua uitvoering zullen de inwoners van de polder Oud-Kamerik het meest merken van de aanleg van het aquaduct in de

Kamerikse Wetering, in combinatie met een nieuwe brug in de Van Teylingenweg. Tijdens de realisatie worden licht verkeer en personenauto's om de bouwplaats heen geleid. Zwaar verkeer dient om te rijden via de ir. Enschedeweg, waarbij het noodzakelijk zal zijn landbouwverkeer onthefping te verlenen. De werkzaamheden aan de kruising starten in februari. Direct betrokkenen worden hierover persoonlijk geïnformeerd.

De uitvoering van het plan wordt vanuit de streek begeleid door een commissie bestaande uit Jan Pak, Peter de Haan, Wibe van Vliet en Hans Habbe Jansen.

Voorbeeld instellen waterpeil na peilbesluit en inrichtingsmaatregelen



Versobering en een kritische blik

Het watergebiedsplan Kamerik & Kockengen gaat veel duurder uitvallen dan in 2007 voorzien. Na uitgebreide discussie heeft het algemeen bestuur afgelopen oktober extra krediet toegekend. Voorwaarde was wel dat het plan waar mogelijk versoberd moet worden 'zonder wezenlijke aantasting van de primaire doelstellingen'. De opgelegde versobering houdt in dat we de plassen 'Eend' en 'Zwaan' niet gaan isoleren van de rest van de polder, dat we minder geld besteden aan herstel van bruggen en dat de aanleg van twee nieuwe inlaten niet doorgaat.

Een belangrijke reden voor de sterk verhoogde kosten is het uitgebreide gebiedsproces en de toezeggingen die nodig waren in verband met de aanleg van hoogwatervoorzieningen, (peilgebieden met een vast peil ter bescherming van funderingen en infrastructuur). Naar aanleiding van een verzoek van het algemeen bestuur is een verkennende studie uitgevoerd naar deze voorzieningen. Hieruit blijkt dat hoogwatervoorzieningen weliswaar een goede oplossing kunnen zijn voor de komende tientallen jaren, maar dat ze op de zeer lange termijn (meer dan honderd jaar) leiden tot hoge uitgaven door het waterschap voor beheer en onderhoud.

Vanwege het toenemende hoogteverschil met de (van nature dalende) omgeving moeten de peilscheidingen namelijk steeds zwaarder worden uitgevoerd. Het komend jaar laat het waterschap uitzoeken of deze bevindingen gevolgen dienen te hebben voor de lopende uitvoering van het watergebiedsplan Kamerik en Kockengen.

In de eerste helft van 2014 zal het waterschap bijeenkomsten organiseren ter bespreking van de stand van zaken, de versobering en ontwikkelingen rond hoogwatervoorzieningen. Alle belanghebbenden ontvangen hier tegen die tijd een uitnodiging voor.

Groente op de dam

De gronddammen van een hoog-watervoorziening blijken voor meerdere doeleinden geschikt. Voor de familie van Schaik is het tevens een groentetuintje geworden!

Gronddam familie Van Schaik



Tijdelijke voorziening in Kockengen

Het dorp Kockengen kampt al vele jaren met wegen die wegzakken in de slappe (veen)bodem en daardoor de laagste plek vormen in de polder. Soms liggen ze al dieper dan het naburige slootpeil. Neerslag stroomt naar dit laagste punt, met als gevolg dat straten regelmatig bedekt zijn met een laagje water. Bij hevige neerslag, zoals afgelopen oktober, stond zelfs tot twintig centimeter water op straat.

Omdat overal in de omgeving de peilen flink waren gestegen was het ook nog eens moeilijk om het water snel weg te pompen uit het dorp. Uiteindelijk is het gelukt om het watersysteem in de bebouwde kom van Kockengen te isoleren van de rest van de polder en met noodpompen weer het standaardpeil van 1,85m onder NAP te bereiken.

Gemeente, provincie en waterschap zijn al

enige tijd bezig met onderzoek en overleg om Kockengen weer 'waterproof' te maken. Het waterschap neemt een studie voor zijn rekening naar tijdelijke maatregelen om ook bij hevige neerslag het standaard peil van 1,85m onder NAP in het dorp vast te kunnen houden. Deze voorzieningen moeten in bedrijf blijven totdat de gemeente de wegen heeft opgehoogd. Naar verwachting gaat dat tien jaar duren.

Wateroverlast in Kockengen



Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de projectbeheerder, Peter Hesem, tel. 06 1506 8420 of hesen.plgm@hdsr.nl

Colofon

Hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden
Bureau communicatie, Poldermolen 2,
Postbus 550, 3990 GJ Houten
T: (030) 634 57 00
E: post@hdsr.nl
W: www.destichtserijnlanden.nl

